

MEXIC

Amenaces de mort

Marisela Ortiz Rivera, Norma Andrade, María Luisa García Andrade i altres membres de l'associació «*Nuestras hijas de regreso a casa*», que treballa perquè es faci justícia en els casos de segrest i assassinat de centenars de dones a Ciudad Juárez i a Chihuahua, han rebut amenaces de mort.

Tot porta a creure que aquestes noves amenaces estan relacionades amb la realització del film *Bordertown*, inspirat molt lliurement en la història de les dones assassinades en aquest estat del nord-oest de Mèxic.

L'associació, dirigida per Marisela Ortiz ha donat suport at la realització del film, veient-hi un mitjà d'atreure l'atenció sobre els assassinats de dones a Ciudad Juárez i a Chihuahua.

El 16 de maig, dia de l'estrena, van arribar-los les amenaces en els seus telèfons mòbils acusant-les de treure'n un profit financer, quedant en perill de ser perseguides i empresonades. Deu dies més tard, van rebre per correu electrònic, insults i amenaces: si continuaven les seves accions moririen les seves filles.

Des del 1993, més de 400 dones i noies han estat assassinades a Ciudad Juárez i a la ciutat de Chihuahua. Un terç més o menys d'aquests assassinats han anat acompanyats de violències sexuals.

El març proppassat, en ocasió de la jornada de la dona, l'ACAT va convidar **Nakarówari Leal Ortiz**, filla de **Marisela Ortiz**, a participar en una taula rodona sobre les «Femmes courage (Dones coratge)», a Paris, a la Maison de l'Amérique Latine. Nakarówari va evocar les dificultats de la seva actuació, però també la seva satisfacció per haver portat alguns dels assassinats davant el Tribunal Interamericà dels Drets Humans.

El freqüent recurs a la tortura

La tortura i els maltractaments són una pràctica corrent a Mèxic. El més freqüent és que tinguin lloc durant la detenció provisional als locals de la policia judicial o durant els trasllats. En el curs d'aquests períodes, la policia dificulta molt sovint l'accés a un advocat. És durant aquests interrogatoris que s'exerceixen la tortura o els maltractaments a fi d'obtenir confessions, que seran després retingudes com a proves contra els acusats. Segons una investigació del CIDE (Centre d'investigacions econòmiques i socials de Mèxic) en 2003, el 70% dels acusats no havien tingut accés a un advocat durant la seva detenció i el 35% afirmaren haver confessat sota la tortura.

La impunitat és gairebé total per als culpables d'aquestes violències. Els casos són, molt sovint, classificats com sense continuació, principalment quan és la justícia militar qui els instrueix.

Dificultats a aplicar els textos internacionals

Mèxic ha ratificat certament la major part de les convencions internacionals relatives als drets humans, i especialment la Convenció contra la Tortura l'any 1986.

També és cert que l'estructura política federal del país no facilita gens la incorporació del dret internacional al dret interior. La gran diversitat de legislacions fa molt difícil l'aplicació efectiva de les convencions internacionals ratificades pel govern central.

Pel maig del 2008, Mèxic ha signat amb la Unió Europea un acord de cooperació que li permetrà posar en pràctica polítiques públiques conformes amb les normes internacionals en matèria de drets humans.

Violències contra les dones

La violència contra les dones està generalitzada i afecta tots els aspectes de la seva vida: la vida domèstica i conjugal, el treball, la justícia... Una dona detinguda té una probabilitat important de ser sotmesa a violències sexuals. L'any 2006, quan van haver-hi les manifestacions de la ciutat de San Salvador Atenco on la policia i l'exèrcit van reprimir els manifestants de manera molt violenta, prop de 200 persones van ser detingudes i 30 dones violades.

Assassinats de dones

No se sap exactament quin és el nombre de dones assassinades a Ciudad Juárez i a Chiguagua. Amnistia Internacional parla de 430, altres organismes avancen la xifra de 460. El mes de desembre del 2007, la Comissió Mexicana per a la Defensa i la Promoció dels Drets Humans, va presentar un informe d'anàlisi sobre l'acció del govern mexicà en relació amb el drama de les dones assassinades a l'estat de Chiguagua. Les conclusions són clares: una impunitat gairebé total dels responsables, dels agents de l'estat barrejats amb els crims, i investigacions insuficients.

El govern ha creat una comissió per prevenir la violència contra les dones a Ciudad Juárez, adscrita a la Secretaria del Governador de l'estat, i ha nomenat una fiscal especial per als delictes contra les dones. Aquestes dues instàncies han donat uns resultats decebedors a causa d'unes atribucions molt restringides.

L'informe indica igualment la incoherència de l'estat sobre el nombre de dones assassinades: la comissió especial adscrita al governador parla de 379, mentre que la fiscal especial per a Ciudad Juárez dóna la xifra de 442.

Textos i tractats ratificats

Mèxic és part de la Convenció de les Nacions Unides contra la Tortura i de la Convenció Interamericana per a la prevenció de la tortura.

Proposta de cartes

Us proposem escriure al ministre de l'Interior (segell de 0.78 €, fax 00 52 55 5093 3414) i a l'ambaixada de Mèxic a Madrid (fax 914 202 292), si pot ser abans del 5 de juliol. Aquestes cartes es poden enviar tal com les preparem o reescrites segons el vostre parer.

....., de juny del 2008

Lic. Juan Camilo Mouriño Terrazo
Ministre de l'Interior
Secretaría de Gobernación
Bucareli 99 1er piso. Col. Juárez
Delegación Cuauhtémoc
Mexico D.F. C.P. 06600
Mèxic

Sr. Ministre:

Coneixent els fets a través de l'ACAT-Catalunya/Espanya, afiliada a la Federació Internacional de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (FIACAT), amb estatut consultiu davant les Nacions Unides i el Consell d'Europa, em preocupen molt les amenaces de mort contra **Marisela Ortiz Rivera, Norma Andrade, María Luisa García Andrade i les altres membres de l'associació *Nuestras hijas de regreso a casa***.

Aquestes dones treballen des del 2001 per la justícia i la veritat sobre els assassinats de dones a Ciudad Juárez.

Us demano, doncs, fermament que:

- es prenguin mesures eficaces per protegir les persones esmentades;
- es dugui a terme, sense cap dilació, una investigació sobre aquestes amenaces i es portin els presumptes responsables davant la justícia.

D'acord amb les convencions internacionals relatives als Drets Humans ratificades pel vostre país, us demano que es prenguin totes les mesures necessàries per protegir eficaçment els defensors dels Drets Humans i vigilar que puguin desenvolupar les seves activitats sense cap restricció i sense temors de represàlies.

Rebeu, Sr. Ministre, les meves salutacions respectuoses.

Signatura:

Nom:

Adreça:

....., de juny del 2008

Sr. Ambaixador de Mèxic
Carrera de San Jerónimo, 46
28014 Madrid

Sr. Ambaixador:

Coneixent els fets a través de l'ACAT-Catalunya/España, afiliada a la Federació Internacional de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (FIACAT), amb estatut consultiu davant les Nacions Unides i el Consell d'Europa, em preocupen molt les amenaces de mort contra **Marisela Ortiz Rivera, Norma Andrade, María Luisa García Andrade i les altres membres de l'associació *Nuestras hijas de regreso a casa*.**

Aquestes dones treballen des del 2001 per la justícia i la veritat sobre els assassinats de dones a Ciudad Juárez.

Us demano fermament, doncs, les vostres gestions davant els governs federal i de l'estat per a que:

- es prenguin mesures eficaces per protegir les persones esmentades;
- es dugui a terme, sense cap dilació, una investigació sobre aquestes amenaces i es portin els presumptes responsables davant la justícia.

D'acord amb les convencions internacionals relatives als Drets Humans ratificades pel vostre país, demano que es prenguin totes les mesures necessàries per protegir eficaçment els defensors dels Drets Humans i vigilar que puguin desenvolupar les seves activitats sense cap restricció i sense temors de represàlies.

Rebeu, Sr. Ambaixador, les meves salutacions respectuoses.

Signatura:

Nom:

Adreça: